

DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖ

Lietuvos Respublikos Seimo Laisvės kovų ir
valstybės istorinės atminties komisijai
Gedimino pr. 53, 01109
Vilnius
El.p. jurgita.siugzdiniene@lrs.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Gedimino pr. 11, 01103
Vilnius
El.p. lrvkanceliarija@lrv.lt

Darbo grupei XX amžiaus Lietuvos laisvės kovų
tyrimų ir jų sklaidos, šių kovų įamžinimo
veiksmų plano projektui parengti
El.p. gabriele.zaidyte@lrv.lt

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai
J. Basanavičiaus g. 5, 01118
Vilnius
El.p. info@lrkm.lt

Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos
ministerijai
Totorių g. 25, 01121
Vilnius
El.p. kam@kam.lt; rugile.grendaite@kam.lt

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos
tyrimo centrui
Didžioji g. 17/1, 01128
Vilnius
El.p. centras@genocid.lt

DĖL LĖŠŲ POREIKIO REZISTENTŲ IR KITŲ ASMENŲ, NUŽUDYTŲ OKUPACINIŲ REŽIMŲ METU, PALAIKŲ PERKĖLIMUI, LAIDOJIMO VIETŲ ĮAMŽINIMUI

Informuojame, kad Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras atlieka archeologinius tyrimus Leipalingio mstl., Druskininkų sav. su tikslu surasti bei identifikuoti žuvusių laisvės kovų dalyvių palaikus.

Leipalingio mstl. Druskininkų savivaldybėje šiuo metu ekshumuoti 41 pokario ginkluoto pasipriešinimo dalyvių palaikai. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centrui atliekant archeologinius tyrimus Leipalingio mstl., Druskininkų sav., surastų ir identifikuotų pasipriešinimo dalyvių palaikų bus daugiau.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras ir toliau vykdo archeologinius tyrimus Leipalingio mstl., Druskininkų sav. su tikslu surasti bei identifikuoti žuvusių laisvės kovų dalyvių palaikus. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šiuo metu rasta ir ekshumuota 41 pokario ginkluoto pasipriešinimo dalyvių palaikai, tačiau Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro duomenimis, Leipalingio mstl., Druskininkų sav. gali būti rasta apie 100 žuvusių pasipriešinimo dalyvių palaikų.

Pažymėtina tai, kad tarp Leipalingio mstl., Druskininkų sav. rastų ir identifikuotų palaikų rasti žymaus Lietuvos visuomenės veikėjo, rezistento ir Pietų Lietuvos partizanų apygardos vado plk. J. Vitkaus-Kazimieraičio palaikai. Surasti Pietų Lietuvos partizanų vadą plk. J. Vitkų-Kazimieraitį buvo nepaprastai svarbu giminaičiams, istorikams ir visai Lietuvai.

Pulkininkas J. Vitkus-Kazimieraitis buvo ne tik Pietų Lietuvos partizanų vadas, kovotojas už Lietuvos laisvę, karininkas, bet ir partizaninio pasipriešinimo sistemos kūrėjas, žmogus, kuris būrė ir mokė partizanus ir kovėsi dėl Tėvynės.

Druskininkų savivaldybė bendradarbiauja su Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru dėl pasipriešinimo dalyvių palaikų perkėlimo ir laidojimo vietos įamžinimo Leipalingio mstl., Druskininkų sav. kapinėse. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras, vykdydamas 2023 m. lapkričio 27 d. Bendradarbiavimo sutartį, pateikė paminklinio ženklo projektinius pasiūlymus ekshumuotų pokario pasipriešinimo dalyvių atminimo įamžinimui Leipalingio mstl. kapinėse.

Planuojama perlaidoti ir įamžinti ne tik surastus 41 pokario ginkluoto pasipriešinimo dalyvių palaikus, bet ir J. Vitkaus – Kazimieraičio palaikų radimo vietą, taip sukuriant istoriškai svarbias atmintinas vietas ir prisiminimo ženklus.

Šių vietų apžiūra ir įamžinimas padės išsaugoti gyvuosius prisiminimus apie pokario laikotarpį ir paminėti tuos, kurie drąsiai kovėsi už Lietuvos laisvę. Taip pat bus sukurta galimybė atvykstantiems atvykti į šias vietas ir suprasti jų istorinę reikšmę bei prisidėti prie jų išsaugojimo ateities kartoms. Šiuo projektu planuojama prisidėti prie istorinės atminties išsaugojimo ir pagerbti tuos, kurie rizikavo savo gyvybe kovodami už laisvę ir nepriklausomybę.

Atsižvelgiant į rastų žuvusių pasipriešinimo dalyvių palaikų skaičių bei įvertinus tai, kad ateityje rastų palaikų gali būti virš 100, palaikų perlaidojimo ir įamžinimo vieta turi būti pritaikyta ateityje rasimų palaikų skaičiui perlaidoti.

Atsižvelgiant į tai, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras siūlo Leipalingyje žuvusių pasipriešinimo dalyvių palaikus, pasipriešinimo dalyvių atminimą ir nuopelnus Lietuvai įamžinti kolumbariume, Leipalingio mstl. kapinėse. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro siūlomo įamžinimo vietos projekto kolumbariumo, sukuriant atminimo memorialinę vietą, preliminarai kaina – apie 150 tūkst. Eur.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau bei įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. spalio 10 d. nutarimą Nr.XIV-2195 „Dėl XX amžiaus Lietuvos laisvės kovų tyrimų ir jų sklaidos, šių kovų įamžinimo programos patvirtinimo“, prašome institucijas svarstyti ir savo 2025 metų biudžete suplanuoti aukščiau įvardintas lėšas ekshumuotų 41 pokario ginkluoto pasipriešinimo dalyvių ir ateityje rastų pasipriešinimo dalyvių palaikų įamžinimui, sukuriant atminimo memorialines vietas.

Darbo grupės XX amžiaus Lietuvos laisvės kovų tyrimų ir jų sklaidos, šių kovų įamžinimo veiksmų plano projektui parengti, sudarytos Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2023 m. gruodžio 18 d. potvarkiu Nr.250 „Dėl darbo grupės sudarymo“, prašome aukščiau įvardintas priemones (palaikų radimo ir perlaidojimo vietų įamžinimas) ir joms įgyvendinti reikalingas lėšas įtraukti į XX amžiaus Lietuvos laisvės kovų tyrimų ir jų sklaidos, šių kovų įamžinimo veiksmų planą.

PRIDEDAMA. Pasiūlymai partizanų laidojimui Leipalingio kapinėse, 6 l.

Savivaldybės vicemeras

Vaiva Kirkauskienė, tel. 8 313 40106, el. p. vaiva.kirkauskiene@druskininkai.lt